

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO AMERISKE BRATSKE ZVEZE — OFFICIAL ORGAN OF THE AMERICAN FRATERNAL UNION

Entered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of March 3rd, 1879. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage, Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925

NO. 37. — ST. 37.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, SEPTEMBER 26 — SREDA, 26. SEPTEMBRA, 1945

VOLUME XXI.—LETNIK XXI.

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

POROČILA IZ TRSTA

OKUPACIJA JAPONSKE
Okupacija Japonske in razočrtev japonskega vojaštva se vrši gladko in brez večjih incidentov. General MacArthur polagoma, toda vedno bolj trdo stopa Japoncem na prste. Lista vojnih kriminalcev, ki jih zavezniški poveljnik zahteva, se dnevalno daljša, listi in radio so podvrženi ameriški kontroli in MacArthur zahteva vpogled tudi v finančno in industrijsko moč okupirane Japonske. Ameriški čete se še vedno izkrevajo na glavnih japonskih otokih.

NOV VOJNI TAJNIK

Predsednik Truman je sprejel resignacijo dosedanjega vojnega tajnika Henryja I. Stimsona, ki se je po zaključeni vojni želel iznenaditi težke odgovornosti, in je na njegovo mesto imenoval dosednjega vojnega podtajnika Roberta P. Pattersona. Bivši vojni tajnik Stimson je že 78 let star in si logično želi počitka.

SODNIK BURTON

Na izpraznjeno mesto v vrhovnem sodišču je bil imenovan dosedjanji senator iz države Ohio, Harold H. Burton, in se načel je njegovo imenovanje soglasno potrdil. Burton je bil pred izvolitvijo za zveznega senatorja župan mesta Cleveland in je kot tak osebno poznan mnogim Slovencem. Za nepotični termin senatorja Burtona, ki bo zavzel svoje novo mesto kot član najvišjega sodišča 1. oktobra, bo ohijski govor na slednika.

DOLG POLET

Trije armadni bombniki so se pretekli teden dvignili z letališča Mituzani na Japonskem in so po 30 urah pristali v Washingtonu. Do Chicaga, kjer so prvič pristali, so potrebovali okrog 26 in pol ure. V Chicagu so morali pristati, da so se založili z gasolinom. Polet, akը se ne računa zamude v Chicagu, je z Japonske v naše glavno mesto Washington trajal 27 ur in 40 minut. V tem času je bila premerjena razdalja 6,645 milj. Na vseh treh bombnikih je bilo 36 oseb, med njimi trije generali.

OTOČJE GALAPAGOS

Vlada Zedinjenih držav želi vleti v dolgoročni najem otočje Galapagos, ki je last republike Ecuador. Dotični otoki so strategično važni za obrambo Panamskega prekopa. Tekom vojne je že imela naša vlada tam svoje obrambne baze, z dovoljenjem republike Ecuador. Baze pa so bile začasne, in stalni najem istih more dovoliti le ecuadorški kongres.

NAVAJSKI JEZIK

V bojih na Pacifiku so se ameriški marini večkrat posluževali navajskega jezika za radijske komunikacije. Ključ za običajna šifrirana poročila morda sovaržnik ugane, toda navajski jezik razumejo le Indijanci iz rodu Navajo in morda še kakšna dva ducata drugih Američanov. Pri marinah je služilo nad 400 Navajev iz našega jugozapada, ki so poleg angleščine znali tudi svoj materni jezik. Bili so dobri vojaki, obenem pa tudi izborni posiljalci vojnih depeš v jeziku, ki je splošno svetu nepoznan; Navaji namreč nimajo pismenega jezika. Tako je tudi jezik malo (Dalje na 2. strani)

Glede finančne pomoci Angliji

V Washingtonu se te čase mudi član skupine zastopnikov Velike Britanije z namenom izposlovati nekako povojo finančno pomoč od Amerike. V zvezi s tem je Clevelandski dnevnik Cleveland Press, ki je dobro pozitivno vrednotil slovenski Slovenci, ki so tudi med prvimi v drugi generaciji drugorodnih priseljencev. Mr. Andrica je prvič uvedel v Ameriko. Kot tak razumeva Evropo in Ameriko. Pred drugo svetovno vojno je kot reporter Cleveland Pressa mnogo potoval po raznih krajih Evrope, odkoder je pošljal zanimiva poročila.

"Britiško-ameriška pogajanja na nadomestilo "lend-lease" so se pričela v megli propagande. To je slabo. Propaganda samo meša občinstvo. Ona ovira razumevanje faktov mednarodne višoke finance, ki so v svojih temeljih primeroma preprosti.

"Ena vrsta propagande pravi, da će Stric Sam prenehajigrati vlogo Santa Clausa, bo to pomenilo, da se bomo vrnili v izolacijo. Resnica je, da ljudska želja za mednarodno sodelovanje ni bila nikdar prej tako velika kot je zdaj. Vse, kar Američani hočejo, je, da naj bo to sodelovanje obojestransko.

"Druga propaganda izhaja iz izida nedavnih britiških volitev. Ta vrsta propagande pravi, da bi Washington mogel delati business s Churchillovo vladom, toda ne bo dovolil posojila laburistički vladni. Predsednik Truman je take govorice točno in pravilno označil za bedaste.

"Neka nadaljnja vrsta propagande poudarja, da Anglija ni več imetja, in da bi jima moralni, kot bogati prijatelji, kar datih več bilijonov dolarjev. Ta sugestija je tudi bedasta. Anglija ni bankrotna. Zelo mnogi njeni viri naravnih bogastev so bili vsed vojne manj izčrpani kot naši.

"Anglija ponuja kredite drugim narodom. Ti bodo dani v njenem lastnem trgovinskem interesu. Dobro. Toda, zakaj z našim denarjem? Zakaj z denarjem, ki bi moral priti iz žepov ameriških davkoklačevalcev, na katere pride delež narodnega dolga v približno isti višini kot na davkoklačevalcev Anglije, ki se nam predstavlja kot bankrot?

"Pred drugo svetovno vojno je Mussolinijeva vlada tako rekoč prepovedala zunanjim ljudem obisk Primorske. Mussolini ni moral, da bi tujič od blizu videli, kako se Slovenci vodili proti Nemcem in fašistom, opravičuje; da se združijo z Jugoslavijo zdaj.

"To je vzrok, da je situacija v Trstu in na Primorskem zdaj tako napeta.

"Pred drugo svetovno vojno je Mussolinijeva vlada tako rekoč prepovedala zunanjim ljudem obisk Primorske. Mussolini ni moral, da bi tujič od blizu videli, kako se Slovenci vodili proti Nemcem in fašistom, opravičuje; da se združijo z Jugoslavijo zdaj.

"Nikdar v svoji zgodbini ni Anglija podarila bilijonov kačemu narodu,—posebno ne narodu, ki je bil solventen in je posedoval aktive, ki so imele vrednost za nas, medtem ko posmenajo za Anglijo le ekonomsko bremo.

"Nikdar v svoji zgodbini ni Anglija podarila bilijonov kačemu narodu,—posebno ne narodu, ki je bil solventen in je posedoval aktive, ki so imele vrednost za Anglijo. Zakaj bi mi to storili? Odgovor je, da mi kaj takega ne bi smeli storiti.

"Mi želimo videti Anglijo in Ameriko v bodočih letih še bolj tesno povezani kot sta zdaj. Da se to doseže, je treba postaviti naše medsebojne bizniške odnose na bizniško podlago, ki bo trajna."

POMOČ ZA SLOVENIJO

V starojskem listu "Ljudska Pravica" z dne 15. julija 1945 je bilo priobčeno sledeče poročilo:

"Rojaki iz Amerike niso pozabili svoje domovine. — RKS (Rdeči križ Slovenije) je pokrenil širokopotezno nabiralo akcijo za obleko, hrano in sanitetski material med Slovenci in Jugoslovani, ki žive v Ameriki.

Tega materiala je prišlo doslej že toliko, da so napolnjena z njim tri skladišča, eno v Ljubljani, dvoje pa v Dalmaciji. Ko se bo uredil promet z Dalmacijo (Dalje na 2. strani)

KOMU PRIPADE TRST?

Ob času pisanja tega članka je bodoča usoda Trsta še negotovata. Na radio slišimo in v listih čitamo to in ono. Skoro gotovo pa je, da je Trst za Italijo izguben.

Po prvih tozadevnih poročilih s konferenco zunanjih ministrov velesil v Londonu bi Trst postal mednarodno mesto, to je, da ga ne bi imela niti Italija niti Jugoslavija, ampak bi bil pod mednarodno kontrolo.

Londonsko poročilo United Pressa, datirano 21. septembra, pa pravi:

"Britiški viri pravijo danes, da bo velika petorica morda prisodila Trst Jugoslaviji. Skoraj identična poročila v londonskih listih Daily Express in Daily Mail pravijo, da "diplomati v stiki" s konferenco zunanjih ministrov, sodijo, da bo zahtevi maršala Tita za jugoslovansko politično kontrolo Trsta ustrezeno.

"Dasi vprašanje še ni bilo končno rešeno, poročila pravijo, da kaže besedilo navodil eksperimentom, ki bodo vprašanje študirali, da bo Tito dobil pristanskič, pod pogojem, da bodo ureditive zagovarjale prosti rabo istega vsem narodom. V to je jugoslovanska vlada pripravljena pristati.

"Rusija je podpirala jugoslovansko zahtevo po Trstu od vsega začetka. Zdaj se zdi, da se je podala v toliko, da naj bo pristanskič mednarodno in carinsko prostro za rabe vseh narodov, medtem ko bo upravljanju po Jugoslovanih.

"Dozdevna kompromisna rešitev tržaškega vprašanja je bila poročana, ko so zunanjii ministri Zedinjenih držav, Rusije, Britanije, Francije in Kitajske razpravljali o mirovnih pogodbah za Finsko in Rumunijo."

Ako gornje poročilo United Pressa temelji na resnicah, bo vprašanje Trsta ugodno rešeno z Jugoslavijo. Upajmo, da bo

Iz prejšnjih poročil je znano, da so zunanjii ministri velike petorice naročili eksperiment preščirirati narodnostno sestavo prebivalstva v Istri in na Primorskem, da se more kraje s slovensko ali hrvatsko večino prideliti Jugoslaviji, kraje z italijansko večino pa Italiji. Poskrbelo naj bi se, da čim manj jugoslovanskega prebivalstva pride pod Italijo, in čim manj italijskega prebivalstva pod Jugoslavijo. Meje ne bo mogoče tako natančno potegniti, da ne bi ostalo nikake narodnosti manjšine na eni ali drugi strani meje.

Zadnja poročila so storila tudi kaj takega ne bi smeli storiti.

"Nikdar v svoji zgodbini ni Anglija podarila bilijonov kačemu narodu,—posebno ne narodu, ki je bil solventen in je posedoval aktive, ki so imele vrednost za Anglijo. Zakaj bi mi to storili? Odgovor je, da mi kaj takega ne bi smeli storiti.

"Mi želimo videti Anglijo in Ameriko v bodočih letih še bolj tesno povezani kot sta zdaj. Da se to doseže, je treba postaviti naše medsebojne bizniške odnose na bizniško podlago, ki bo trajna."

SLOVENSKE VESTI

Federacija društev Ameriške bratske zveze v državi Minnesota bo zborovala v nedeljo 30. septembra v Gilbertu, Minn.

Prostor: Community Center dvorana; začetek ob eni uri popoldne.

Zborovanje federalne društve

Ameriške bratske zveze v zapadni Pennsylvaniji se bo vrnilo v nedeljo 30. septembra v Cheshwicku, Pa.

Začetek zborovanja je določen za 2. uro popoldne.

Zborovanje federalne društve

Ameriške bratske zveze v državi Minnesota bo zborovala v nedeljo 30. septembra v Mineoli na Long Islandu v New Yorku za polet preko kontinenta, ter je pristalo v San Franciscu 11. septembra ob 2:25

popoldne. Polet je trajal več kot 82 ur. Sedaj po 25 letih, premeri poletno letalo isto razdaljo v pričakovanju.

Zborovanje federalne društve

Ameriške bratske zveze v državi Minnesota bo zborovala v nedeljo 30. septembra v Mineoli na Long Islandu v New Yorku za polet preko kontinenta, ter je pristalo v San Franciscu 11. septembra ob 2:25

popoldne. Polet je trajal več kot 82 ur. Sedaj po 25 letih, premeri poletno letalo isto razdaljo v pričakovanju.

Zborovanje federalne društve

Ameriške bratske zveze v državi Minnesota bo zborovala v nedeljo 30. septembra v Mineoli na Long Islandu v New Yorku za polet preko kontinenta, ter je pristalo v San Franciscu 11. septembra ob 2:25

popoldne. Polet je trajal več kot 82 ur. Sedaj po 25 letih, premeri poletno letalo isto razdaljo v pričakovanju.

Zborovanje federalne društve

Ameriške bratske zveze v državi Minnesota bo zborovala v nedeljo 30. septembra v Mineoli na Long Islandu v New Yorku za polet preko kontinenta, ter je pristalo v San Franciscu 11. septembra ob 2:25

popoldne. Polet je trajal več kot 82 ur. Sedaj po 25 letih, premeri poletno letalo isto razdaljo v pričakovanju.

Zborovanje federalne društve

Ameriške bratske zveze v državi Minnesota bo zborovala v nedeljo 30. septembra v Mineoli na Long Islandu v New Yorku za polet preko kontinenta, ter je pristalo v San Franciscu 11. septembra ob 2:25

popoldne. Polet je trajal več kot 82 ur. Sedaj po 25 letih, premeri poletno letalo isto razdaljo v pričakovanju.

Zborovanje federalne društve

Ameriške bratske zveze v državi Minnesota bo zborovala v nedeljo 30. septembra v Mineoli na Long Islandu v New Yorku za polet preko kontinenta, ter je pristalo v San Franciscu 11. septembra ob 2:25

popoldne. Polet je trajal več kot 82 ur. Sedaj po 25 letih, premeri poletno letalo isto razdaljo v pričakovanju.

Zborovanje federalne društve

Ameriške bratske zveze v državi Minnesota bo zborovala v nedeljo 30. septembra v Mineoli na Long Islandu v New Yorku za polet preko kontinenta, ter je pristalo v San Franciscu 11. septembra ob 2:25

popoldne. Polet je trajal več kot 82 ur. Sedaj po 25 letih, premeri poletno letalo isto razdaljo v pričakovanju.

Zborovanje federalne društve

Ameriške bratske zveze v državi Minnesota bo zborovala v nedeljo 30. septembra v Mineoli na Long Islandu v New Yorku za polet preko kontinenta, ter je pristalo v San Franciscu 11. septembra ob 2:25

popoldne. Polet je trajal več kot 82 ur. Sedaj po 25 letih, premeri poletno letalo isto razdaljo v pričakovanju.

Zborovanje federalne društve

Ameriške bratske zveze v državi Minnesota bo zborovala v nedeljo 30. septembra v Mineoli na Long Islandu v New Yorku za polet preko kontinenta, ter je pristalo v San Franciscu 11. septembra ob 2:25

popoldne. Polet je trajal več kot 82 ur. Sedaj po 25 letih, premeri poletno letalo isto razdaljo v pričakovanju.

Zborovanje federalne društve

Ameriške bratske zveze v državi Minnesota bo zborovala v nedeljo 30

NOVA DOBA

GLASILO AMERIŠKE BRATSKE ZVEZE

Lastnina Ameriške bratske zveze

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

AMERICAN FRATERNAL UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the American Fraternal Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$.72 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

VOL. XXI. 104 NO. 37

Janko N. Rogelj,
predsednik ABZ:

Zadnje kampanjsko poročilo

Naslov zadnjemu kampanjskemu poročilu je sledi: BOGATE NAGRADO. To je resnica. Kar berite poročilo. Štiri nagrade so bile oddane, in zadnjo je dobilo društvo, ki je pridobilo tri nove člane.

Da, tri nove člane. Ali imamo na naši Zvezni društvo, katerega uradniki in člani niso zmožni, da bi pridobili v enem mesecu tri nove člane? Prepričan sem, da ga ni društva, da bi bilo tako slabo in nemarno, da ne bi moglo pridobiti rečeno število članov, ako bi samo hotelo pokazati malo dobre volje in zanimanja.

Pa je resnica, da imamo društva, ki v tej kampanji še niso pridobila niti enega člana, niti dva člana in niti tri člane. Kje ste, uradniki teh društev, da se malo ne pomajate in rešite svojo društveno in uradniško dolžnost? Društveni uradniki vodite vsak svoje društvo, in z društvetom vodite tudi vaše članstvo.

Še tri mesece bo trajala naša mladinska kampanja. Še je čas za vse one, ki se do sedaj še niso odzvali.

Glavni odbor Ameriške bratske zveze, ki je razpisal to kampanjo, je ponudil tako mikavne nagrade za vsak mesec, da je dal največjemu in najmanjšemu društvu pri naši Zvezni enako pričelo, da doseže vsaj eno izmed ponudenih nagrad. Da je to resnica, vam jasno in neovrgljivo kaže zadnje poročilo glavnega tajnika, brata Antona Zbašnika. Za pet novopriderabljenih članov je društvo dobito tretjo nagrado v znesku \$20.00.

Vzemimo to kampanjo resno. Še je čas. Vojna je minula, zato poslenost je manjša, že ostaja čas, da se lahko porabi za našo kampanjo. Toda treba, žej vseži čas z dobro voljo in malim žrtvovanjem, pa se doseže prilično število novih mladinskih članov.

Tajnik ali tajnica, ko čitaš to pisano, kaj misliš? Ali ni dolžnosti ivojega društva, da se o agitaciji pogovorite na prihodnji seji? Vi, društveni predsedniki in predsednice, v dnevnem redu društvene seje je točka 5. ki se glasi: Predlaganje novih kandidatov. Ustavite se pri tej točki, začnite razgovor, kaj boste napravili do prihodnje seje. Apelirajte na navzoče članstvo; da tudi vaše društvo reši svojo nalogo.

Še nekaj. Tudi delegacije in delegatine zadnje konvencije nosijo naprav svojemu društvu moralno dolžnost, da se izkažejo hvaležne napram društvu. Nekateri zastopniki zadnje konvencije so to dolžnost že častno izkazali. Vsi tisti, ki niste izkazali hvaležnosti napram društvu, še je čas. Potrudite se, pridobite nekaj članov, društvo vas ne bo pozabilo, ampak bo stavilo v vas še vedno toliko zaupanja, kolikor ga vam je dalo takrat, ko vas je izvolil za delegata na zadnji konvenciji.

Ne pozabite, da je močan mladinski oddelek pri organizaciji tista rezerva, ki sedaj v pretežnem številu zalaga odrasli oddelek. In mladi člani, ki prestopijo v odrasli oddelek, poživijo in pomlačijo našo organizacijo. V njih je bodočnost in pravo življenje.

V mesecu oktobru pojedimo vse na delo!

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

vlado podpre s šest tisoč milijoni dolarjev iz žepov ameriških davkoplačevalcev!

Zataj je angleška vlada, pa naj bo torijska ali laboritska, tako strupeno sovražna Jugoslavija? Zato, ker je nova Jugoslavija podvržala svoje rudnike in druge naravne zaslade, da jih ne bodo mogli več izkorisčati angleški lordini in drugi inozemski kapitalisti. Proti Ameriki angleški kapitalisti ne upajo tako odkrito sovražno nastopiti, dasi jih jezi, ker so morali v prvem stadiju vojne prodati za tisoče milijonov dolarjev delnic v ameriških rudnikih in drugih industrijah, da je angleška vladna s tisto gotovino plačala za vojne potrebuščine pred sprejetjem "lend-lease" sistema. Iz teh ameriških virov, angleški kapital ne bo več vlekel težkih milijonov. Zato skušajo zdaj Angleži od Amerike izciganiti bonus kakih šest tisoč milijonov dolarjev. Bomo videli, če bo naš kongres v to pristal, ko je odklonil 25 dolarjev tedenske brezpotne podpore našim delav-

Pa se morda preveč razburjam. Preveč smo nepočakljivi. Na splošno se razmere razvijajo povoljno. Za vsak razvoj je treba časa. Že danes priznavajo resni poznavalci razmer, da sta resnični svetovni vesili le Amerika in Rusija. Amerika je že zdaj in bo še bolj v dogledni bodočnosti res ameriška in ne privesek nekega anglosaksionskega. Mlada, dinamična Amerika, ki je nastala iz vseh narodov sveta. Na drugi strani pa mlaša slovenska Rusija. Svet bodočnosti bo gledal na Ameriko in na slovenstvo, pa če bo komu prav ali ne.

V Mandžuriji so Rusi ujeli japonskega lutkarskega vladarja South Carolinu, katero je mnogo let zastopal v kongresu, in se na nekatere druge naše južne države, kjer večina odraslih prebivalcev nima volilne pravice, da si rojeni Američani. Vzrok je v dejstvu, da po tamkajšnjih poravnavah ne morejo voliti državljan, ki ne plačujejo določene

The Chase National Bank v New Yorku je nedavno pozval

okrog 1,500 posameznikov in tvrdk naj se oglasijo in dobijo svoje pozabljenne vloge, ki znašajo po 25 dolarjev in več. Kotliko več, ni povedano. Tozadnevi oglas v New York Timesu je zavzemal več kot eno stran drobnega čtiva samo z navedbo imen in naslovov pozabljenih vlagateljev. To kaže, kako so nekateri ljudje pozabljeni in koliko jih je. Vaš poročevalec ni še v nobeni banki pozabil niti 25 centov. Nit v zamrnjenih.

Brigadier general Harry Vaughan, ki je vojaški pobočnik predsednika Trumana, je bil nedavno povabljen kot govornik na zborovanje neke ženske organizacije v Virginiji. Tam je povedal marsikaj zanimivega iz zborovanja velike trojice v Potsdamu. Med drugim je dejal, da če bi se moglo meriti po številu na konferenci izgovorjenih besed, bi Angleži po klepetavosti dosegli točko 6, Američani 2, Rusi pa eno. Po njegovi presoji so Rusi odkritosčni, malo govorijo, pa vedno vedo, kaj hočejo.

V Cincinnati, Ohio, je neki Samuel Brown pustil svojo prijateljico v stanovanju za nekaj minut, da je stopil v bližnji salun po par steklenic piva. Da bi mu punčara v tem času ne ušel, je vzel s seboj njen krilo. Toda prefrigana golobica je tekoma njegove odsotnosti ušla v njegovih rezervnih hlačah in s 196 doljarji gotovine. Moderne punčare se ne boje hlač.

V Newarku, N. J., je policija ujela Michaela Shipinskya, ki se je nameraval v kratkem poročiti. Ne zato, ker se je misli poročiti, ampak zato, ker je poročne izdatke potrebe fonde zbiral nelegalno. Oropal je nekega mornarja za \$11 in demantni prstan, nekega drugega moža za \$18, in končno še vozniška taksija za \$18. Poroka z njegovo izvoljenko pa je bila odložena za nedoločen čas, ker ga je sodnik poročil z ječo.

Neki ameriški vojak, ki je imel zaročenko v Ameriki, je bil ujet v Nemčiji. Po nekaj mesecih ga je po posredovanju Rdečega križa našlo v ujetniškem taborišču pismo, v katerem ga je njegova zaročenka razveselila s sledečim besedilom: "Dragi! Nisem mogla več čakati; poročila sem twojega očeta. Poljub!"—Matí.

Na dan 14. avgusta, ko je bil naznajan poraz Japanske in konec vojne, je grocerist Leo Fagan v Freeportu, Ill., zaprl svojo trgovino, da se je mogel udeležiti veseljenja semečkov. Prej pa je postavil pred vrata več košar kruha z napisom, da si morebitni odjemalci lahko sami postrežejo, kupnino pa naj puste v košari. Ko se je vrnil, v košarilu ni bilo več kruha, ampak nekaj nad 13 dolarjev gotovine. Preračunal je, da so mu pošteni odjemalci kruh preplačali za 20 centov.

Znani washingtonski korespondent Thomas L. Stokes, ki ni nikak radikalec, ampak rajši konservativec, si je nedavno v svoji koloni na lep in prijateljski način privočil našega državnega tajnika Byrnesa. Dejal je, da je lepo in vse hvale vredno, če Mr. Byrnes zahteva za ljudstva osvobojenih ali iz vojnega kaosa se dvigajočih držav inozemstva pošten volilni sistem in vladu večine. Priponil pa je, da morda ne bi bilo napačno, če bi se Mr. Byrnes ob prilikl ozrl tudi na svojo rodno državo South Carolinu, katero je mnogo let zastopal v kongresu, in se na nekatere druge naše južne države, kjer večina odraslih prebivalcev nima volilne pravice, da si rojeni Američani. Vzrok je v dejstvu, da po tamkajšnjih poravnavah ne morejo voliti državljan, ki ne plačujejo določene

vsote davkov. Izmed 48 držav naše Unije, ima samo sedem naših južnih držav take nazadnjake voline postave. Vendar te države so v naši demokratični republike, in ne kje v Aziji ali na Balkanu.

Pa ne bodimo preveč nestripi. Ko bo povsod po svetu vpletljana splošna in enaka volilna pravica, brez ozira na premoženske razmere, ni vrag, da bi je ne dobili tudi delavci in farmerji-najemniki na našem lastnem jugu.

Na ameriški transportni ladji, ki je plula proti Japonski, je poveljujoči častnik skušal dopovedati moštvo, da odkar je Japonska pristala v brezpogojno podajo, se ne spodobi več nazivati Japonce z žaljivimi imeni. Pa je vprašal eden izmed vojakov: "Ali naj to pomeni, da v bodoče ne smemo Japoncev več nazivati pritlikave in umazane hudiči in pasji sinove?" "Ne," je odgovoril častnik, "sedaj jih ne smemo več tako nazivati."

"Toda," je ugovarjal vojak, "mi vendar vemo, da so priti kavini in umazani hudiči in pasji sinovi!" Častnik se je nasmehnil in odgovoril: "Jaz vem, da so to in mi še vedno lahko mislimo, da so, toda v javnosti jih tako nazivati ne smemo več."

V New Yorku sta bila dva brata trgovca obtožena, da sta ogoljufala zvezno vlado za milijon dolarjev in dohodninskega davka. Manipulirala sta na črni borzi s sladkorjem. To so bili sladki gredi, dokler je šlo. Amjadi tisti milijon dolarjev, ki sta nelegalno iztisnila iz sladkorja, je postal pelinov grenak.

Zvezni kongres sprejema postave, ki včasih ugajajo temu, včasih drugemu, dostikrat pa nobenemu. Nedavno pa je sprejel postavo za odpravo tako zvezne vojnega časa, ki bo ne-dovoljno zadovoljila veliko večno prebivalstva Zedinjenih držav. Po tej postavi bomo od 30. septembra naprej lahko ob južnih eno uro delj spali.

A. J. T.

POMOČ ZA SLOVENIJO

(Nadaljevanje s 1. strani)

in promet preko morja, bo prislo še mnogo blaga iz Amerike, zato kaj nabiralna akcija onstran Oceania še ni končana.

"RKS razdeljuje ta material po svojih krajevnih in kvartnih odborih po vsej Sloveniji med najpotrebcnejše. Zakaj, dobro vemo, da naše partizanske matere zelo nerade prosijo, ker se boje, da so morda drugi še bolj potrebni. Edino krajevni in kvartni odbor RKS v sporazumu s poročevalcem odboka za socialni skrbstvo pri pristojnem NOO (Narodnem osvobodilnem odboru) ali odboru OF (Osvobodilne fronte) lahko izvede to razdelitev res pravijočno, ne le med proslice, ampak vendar med tiste, ki so res potrebni, pa zaradi svoje skromnosti ne prosijo."

Ko je bila organizirana pomorska akcija ZOJSA, Slovenija ne ni bila osvobojena, niti še ne velja del Jugoslavije. Vsled tega smo apelirali na naše rojake, da prispevajo za relifno akcijo brez razlike, bo li takojšnja pomoč tedaj prišla v Slovenijo ali ne. Nekateri deli Jugoslavije so bili še bolj potrebni. Dasiravno to je, da je lepo in vse hvale vredno, če Mr. Byrnes zahteva za ljudstva osvobojenih ali iz vojnega kaosa se dvigajočih držav inozemstva pošten volilni sistem in vladu večine. Priponil pa je, da morda ne bi bilo napačno, če bi se Mr. Byrnes ob prilikl ozrl tudi na svojo rodno državo South Carolinu, katero je mnogo let zastopal v kongresu, in se na nekatere druge naše južne države, kjer večina odraslih prebivalcev nima volilne pravice, da si rojeni Američani. Vzrok je v dejstvu, da po tamkajšnjih poravnavah ne morejo voliti državljan, ki ne plačujejo določene

pa se morda preveč razburjam. Preveč smo nepočakljivi. Na splošno se razmere razvijajo povoljno. Za vsak razvoj je treba časa. Že danes priznavajo resni poznavalci razmer, da sta resnični svetovni vesili le Amerika in Rusija. Amerika je že zdaj in bo še bolj v dogledni bodočnosti res ameriška in ne privesek nekega anglosaksionskega. Mlada, dinamična Amerika, ki je nastala iz vseh narodov sveta. Na drugi strani pa mlaša slovenska Rusija. Svet bodočnosti bo gledal na Ameriko in na slovenstvo, pa če bo komu prav ali ne.

Vzorci je angleška vlada, pa naj bo torijska ali laboritska, tako strupeno sovražna Jugoslavija? Zato, ker je nova Jugoslavija podvržala svoje rudnike in druge naravne zaslade, da jih ne bodo mogli več izkorisčati angleški lordini in drugi inozemski kapitalisti. Proti Ameriki angleški kapitalisti ne upajo tako odkrito sovražno nastopiti, dasi jih jezi, ker so morali v prvem stadiju vojne prodati za tisoče milijonov dolarjev delnic v ameriških rudnikih in drugih industrijah, da je angleška vladna s tisto gotovino plačala za vojne potrebuščine pred sprejetjem "lend-lease" sistema. Iz teh ameriških virov, angleški kapital ne bo več vlekel težkih milijonov. Zato skušajo zdaj Angleži od Amerike izciganiti bonus kakih šest tisoč milijonov dolarjev. Bomo videli, če bo naš kongres v to pristal, ko je odklonil 25 dolarjev tedenske brezpotne podpore našim delav-

da pravilno deli slovenski Rdeči križ to našo podporo ne samo med one, ki prosijo, temveč med vse najpotrebcnejše.—Slovenski ameriški narodni svet:

Mirko G. Kuhel, tajnik.

SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Uredništvo Nove Dobe je pretekli teden v spremstvu svoje soprove in svakinje poseti Joseph Cvelbar iz Sharona, Pa. Vsi omenjeni so člani društva št. 174 ABZ.

V Calumetu, Mich., je umrl zavodnivnik dr. Fred Klobuchar, star 47 let, rojen v Calumetu. Njegov oče je bil večletni uradnik JSJK, sedanje ABZ, in tako so člani društva št. 9 ABZ njevna mati in dve sestri. Kmalu za njim je podlegel posledicam operacije njegov svak Joseph Gričar, star 70 let, član društva št. 9 ABZ. Pokojnik je bil rojen v Leskovcu pri Krškemu na Dolnjem Savinju in je prišel še mlad v Ameriko. V Calumetu je bil vodil nadzornik v št. 9 ABZ. Pazušča soproga, dva sina in hčer.

Slovenski narodni muzej, nameščen v Slovenskem narodnem domu v Clevelandu, Ohio, bi želel dobiti konvenčne slike JSJK (sedanje ABZ) iz let 1928, 1932, 1936 in 1940. Kdor ima katero omenjeno konvenčno fotografijo in bi jo hotel podariti Slovenskemu narodnemu muzeju v Clevelandu, jo lahko poslje na naslov uredništva Nove Dobe, odkoder bo oddana vodstvu Muzeja.

Zvezni kongres sprejema postave, ki včasih ugajajo temu, včasih drugemu, dostikrat pa nobenemu. Nedavno pa je sprejel postavo za od

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
American Fraternal Union.

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Nova Doba

CURRENT THOUGHTS

The war is over but this does not mean that we should relax in our efforts to give full support to the plan for lasting peace. Our government warns us that we should continue to cooperate in all that is asked of us.

The need for salvaged fats, for instance, is still critical. Housewives are asked to continue saving used fats. We are told that sugar is still a must on the ration list and everyone should conserve sugar whenever possible. We are also asked to retain our War Bonds for the full 10 years until they mature. Housewives are asked to conserve and can fruits and vegetables just as they did during war time.

By cooperating with all these and other government requests, we shall help smooth the path of reconversion to a lasting peace.

* * *

This time of year when children return to school, parents are asked to caution them about safety rules. Now that gas rationing has been revoked, there is much more traffic than at any time during the last war years. Children should be constantly reminded to be careful when crossing streets on their way to and from school. A word of caution and advice on safety now, may prevent accidents later.

* * *

While we are on the subject of safety first, it is well to remember that death and unfortunate accidents are apt to strike at any time. In order to insure yourself and your family against any such misfortunes, we advise you to become members of the American Fraternal Union. The AFU has a policy to fit every individual's need, whether you are young or old.

If you are not as yet, a member, get in touch with your local AFU lodge secretary who will gladly explain any AFU policy to you. If you already are a member you know the value of fraternal benefit insurance and its benefits, so pass the word along to your neighbors and friends, telling them how they too, can become members and share in the benefits to be derived by belonging to the American Fraternal Union.

The AFU has a Juvenile Membership Campaign now in progress. Help expand your lodge by enrolling new members now. Prospective adult members are also welcome at any time. Individual awards are paid to members who enroll new members in the adult or juvenile departments. During our Juvenile Campaign your lodge has a chance of winning one of four awards offered monthly during the campaign. The campaign will conclude on Dec. 31, 1945, so there is still time for your lodge to qualify for these awards by enrolling the highest number of new juvenile members in any month for the duration of the Juvenile Membership Campaign.

THOUGHT FOR THE DAY

Farewell to Summer

Summer is fading; the broad leaves that grew So freshly green, when June was young, are falling; And, all the whisper-haunted forest through, The restless birds in saddened tones are calling, From rustling hazel copse and tangled dell, "Farewell, sweet Summer, Fragrant, fruity Summer, Sweet farewell!"

So bird and bee and brook and breeze make moan, With melancholy song their loss complaining, I too must join them, as I walk alone Among the sights and sounds of Summer's waning . . . I too have loved the season passing well . . . So farewell, Summer, Fair but faded Summer, Sweet, farewell!

—George Arnold

UCSSA Message to Sec'y James Byrnes

The United Committee of Yugoslav Information Office in South-Slavic Americans sent the following message to Secretary James F. Byrnes, U. S. representative at Foreign Ministers Council meeting in London September 10th:

"Representing preponderance of approximately one million Americans of Jugoslav descent and anxious from standpoints of both United States and Jugoslavia that justice and intelligent statesmanship should finally prevail in reference to Trieste and the territories of Istria and Slovenia Littoral, this Committee takes the liberty of respectfully urging upon you that United States support Jugoslav claims for readjustment of Italo-Jugoslav border."

"We earnestly request that you and your assistants read pamphlet entitled 'Trieste' the 'Trieste' pamphlet for distribution and it will soon be available."

Member of Cardinal Lodge Writes

Struthers, Ohio—I am now an adult member of Lodge No. 229, AFU or as it is better known, the Cardinal Lodge. I feel rather proud to be one. I used to see our boys get together before they joined the armed forces and I would wish that I could have been old enough to have been one of them. They used to have such swell times at their lodge doings such as picnics and dances. I hope they will be back very soon and pick up where they left off. That certainly will be one happy get-together for us all. We haven't had much fun since they left.

On Labor Day my Mother and Dad celebrated their Silver wedding anniversary and since the war was over they thought they would invite a few friends over to celebrate. So they went on with their plans but so did our friends, without Mother and Dad knowing about it. Of course, they let me in on it and I was their source of information so when our friends arrived at our home it was a real surprise to them both.

I was supposed to sneak out when I saw them coming and play my accordion (good old squeeze-box). I played "Here Comes the Bride." It was a scene I shall never forget. A friend brought my mother a veil and a real bride's bouquet, a little girl carried the veil, a little boy carried a silk cushion with rings on it, and a friend was dressed as a priest and had a little altar boy too. The girls and ladies all carried garden flowers and I must not forget to mention the great, big wedding cake. It turned out to be a real surprise party.

I want to take this means of thanking all our friends for being so nice and working so hard getting everything ready for their anniversary. I also want to thank them for the lovely presents they brought. I'm sure they will always remember that happy evening. I know I shall for it was an all night affair. It was day light when the guests arrived and day light when they left. Everyone had a swell time.

Lest I forget, I wish to thank Margie Macek and Russell from Girard for helping me with the music. They were swell sports and they kept it up all night; the longer we played, the better we liked it. We just couldn't stop with such jolly people dancing around. Only one thing more could have made this party a bigger success, that is, if our soldier boys, Ed Glavic, Steve Millis, Pep Babich, Frank Vlosich, Moony Bero, Ed, Al and Howard Slabe, Steve and Stanley Pogacnik, Emil and Gallis and Wac Virginia Mikolich could have been with us at the time. There wasn't one of us who did not think of them and they must know it because we always had such swell times together. We hope they will all be home with us soon.

In conclusion, let me remind you to attend the Cardinals' Hallowe'en Victory Dance on Hallowe'en night. Come one and all!

Conrad Mohar,
Lodge No. 229, AFU,
Struthers, Ohio.

Two items are not rationed, But have amazing worth: The milk of human kindness, And the salt of earth.

American Fraternal Union Members Serving Our Country

2,243

78
GOLD STAR
MEMBERS

Chicago Bowling League News

Chicago, Ill.—The bloody world war has ended. But the members of the Chicago AFU group say that a "war" must continue for someone always wins something. In this case, our mother, the American Fraternal Union will benefit. So last Thursday we held an armament rehearsal which turned out very well. This season we have organized six teams, however, we would like to strengthen these teams so the battle would be more successful. Therefore, anyone wishing to join us, should do so now, on this Thursday, Oct. 4th. They should come to Big Market St. so I could get a good place from which to watch the parade. I got a seat in one of the buildings there from where I could watch the parade. I saw the boys who did such a good job over there in this war and I was so proud of them.

Promptly at 8 p. m., that is PROMPTLY at 8 p. m., so says our pact, the canons will thunder and the balls will roll down and across, just as they want to. Therefore, all bowlers and friends of the AFU are invited to come that evening to the above-mentioned address. We shall report in the Nova Doba as to how the "battle" is progressing. I'll be seeing you there! Fraternal regards,

John Gottlieb, Sec'y,
Chicago AFU Bowling
League, Chicago, Ill.

A factory had a suggestion box for its employees. One day the box supervisor was startled when he found the following note in it: "Suggestion: Move the suggestion box. It is right where I always bump my head on it."

BRIEFS

The Cardinal Lodge No. 229, AFU will hold a "Victory Dance" on Hallowe'en night, Oct. 31, 1945 at the Croatian Hall in Struthers, Ohio. Music will be furnished by Jack Persin and his orchestra. All neighboring lodges, as well as local members, are cordially invited to attend.

News of AFU Yanks

Janko N. Rogelj
AFU Supreme President:

Last Campaign Report

This week we hear from Sgt. Steve Babich, member of the Cardinals Lodge No. 229, AFU of Struthers, Ohio. He writes:

"Dear Friends:

"Here I am again. It has been a long time since I last wrote. Yes, I came back from Germany and what a hell-hole that place is. I had a month's furlough at home and am now on my way again. When I met my friends, while I was home, they wanted to know how we found out about VE Day. I was working outside of a town in Germany and didn't find out about it until four days later. Boy, were we glad to hear it!

"Then two weeks later an order came from Washington, D. C., telling us we were to be sent back to the states. However, we were told that after one month's furlough we would be shipped out again, this time over to the other side. After my furlough we were sent to Indiana Gap, Pa., then on to California.

I was then sent to San Francisco, Cal., to do some work there. I had a chance to see the 'Big Work House' where the bad boys are sent for their crimes. I also walked around and then decided to see the Golden Gate bridge. Honest, folks, it really is as big as they claim it is. I shall soon be one of the boys who will be leaving by way of the Golden Gate.

"While in this city I read that a big parade would be held on Sept. 9th. On that day I went to Big Market St. so I could get a good place from which to watch the parade. I got a seat in one of the buildings there from where I could watch the parade. I saw the boys who did such a good job over there in this war and I was so proud of them.

"There are a lot of other things to tell about but it would take too much time. That parade lasted for four hours. I wish all of you could have been able to see it. It made your heart beat faster. They took newsreel pictures of it and I think they caught me in one of them but I'm not sure. Until I see that newsreel myself, I won't know for certain.

"I would like to add a special note to all my AFU friends. Don't forget that overseas package for your boys for Christmas. See that it is correctly addressed for this is very important. I hope it won't be too long before we are all home again. I also would like to receive some letters from you folks. Write to me at the address listed below.

"Your friend,
"Sgt. Steve Babich 15322552,
326th Army Postal Unit,
APO 22158,
San Francisco, Calif."

* * *

Cpl. Louis Verch is collecting foreign bank notes and would like other G. I.'s to send notes to him in exchange. He writes as follows:

"To all servicemen serving outside of the United States and discharged veterans: I am on a short-snorter drive. I am pleading for help. I will exchange Icelandic bank notes with anyone who has money of other countries to exchange. I would like to hear from the Far East, South America, European countries and all islands possessed by the United States. Please let

The title of the last campaign report was as follows: RICH AWARDS. This is the truth. Just read the report. Four awards were given and the last award was presented to a lodge which enrolled three new members.

Yes, three new members. Have we a lodge in our Union whose officers and members aren't capable of enrolling in one month, three new members? I am convinced that there is not one lodge which is so weak and shiftless, that it could not enroll that number of members if only it would want to show a little good will and interest.

But it is true, that we have lodges which in this campaign did not enroll one member, nor two members nor three members. Where are you, officers of these lodges, that you do not try at all and exercise your lodge and official obligations? Lodge officers you manage each your own lodge and by doing so you also manage your membership.

The Juvenile Campaign will run another three months. There is still time for all those who until now did not respond.

The Supreme Board of the American Fraternal Union, which instituted this campaign, offered such tempting awards for every month, that it gives the biggest and the smallest lodge in our Union the same opportunity to receive at least one of the offered awards. That this is the truth is clearly and undeniably shown in the last report of the Supreme Secretary, Brother Anton Zbarsnik. For five newly-enrolled members a lodge received the third award in the amount of \$20.00.

Let us take this campaign seriously. It is about time. The war has ended, working hours are decreased, we have time which can be used for our campaign. However, it is necessary to use this time, with a good will and a little sacrifice, you can reach a comparatively good number of new juvenile members.

Secretaries, when you read this article, what are you thinking? Is it not the obligation of your lodge to discuss this agitation for new members at your next meeting? You, lodge presidents, in the Ritual of your lodge meetings there is Article 5 which reads: The proposals of new candidates. Stop at this article, start a discussion as to what you will do until the next meeting. Appeal to the attending members so your lodge too, will fulfill its duties.

And another thing. The delegates of the last convention also carry a moral obligation to their lodge, to show their gratitude to their lodge. Some representatives of the last convention have fulfilled this obligation very honorably. All of you who have not yet shown gratitude to your lodge, there is still time. Exert yourselves, enroll some members, the lodge will not forget you, but will place in you even a greater trust than that which it gave you when it elected you as delegate to the last convention.

Don't forget that a strong juvenile department in an organization is that reserve which now in a great number makes up the adult department in the future. Juvenile members who transfer into the adult department enliven and bring youth to our organization. In them is the future and true life.

During the month of October, let us all go to work!

Denver Sailors Visit City Which Pleased Father

Eddie and Rudy Okoren of Denver, Colo., of the United States Merchant Marine, were visitors Saturday and Sunday in Rock Springs and Quayle, Wyo., while en route to their station in California.

The two young men stopped here at a suggestion made by their father, Frank Okoren, Third Supreme Auditor of the American Fraternal Union.

Frank Okoren, Sr. had attended the five-day quadrennial convention of the AFU which convened at Rock Springs in August, 1944.

"I want you boys to see Rock Springs and meet the people there because I have never met such fine people nor enjoyed such a good time at a convention," their father said.

"We think the same as our father," the young men exclaimed at the end of their two-day stay. "We never met such grand people nor had so much fun."

Upon reaching Rock Springs Saturday, the young men were invited by Val Marcina to attend the lodge dance held that night at the Slovenian Home.

The two sailors received the same courtesy and were accorded the same hospitality from lodge members as their father had in Rock Springs. Okoren and Martin Mehle of this city were schoolmates in Yugoslavia.

Frank Okoren and family reside at 4759 Pearl St. in Denver. From "Daily Rocket," Rock Springs, Wyo.

GRADUATE NURSE

Cleveland, Ohio—Miss Lillian Theresa Kapel was graduated from the St. Vincent Charity Hospital School of Nursing on Thursday, Sept. 20, 1945.

Miss Kapel is the daughter of Louis and Frances Kapel, 19215 St. Clair Ave. She is a member of Lodge No. 71 AFU.

Congratulations, Miss Kapel, and we all wish you much success in your career in the future.

ELBOW GREASE

Housewives, there's one kind of grease that will prevent slipping. It's elbow grease! The Greater Cleveland Safety Council reports that many fatal falls are caused by waxed and polished floors. The reason is too much wax and not enough rubbing. Your floors will be just as beautiful and not nearly as slippery if you apply less wax and polish them more thoroughly.

invited by Val Marcina to attend the lodge dance held that night at the Slovenian Home.

The two sailors received the same courtesy and were accorded the same hospitality from lodge members as their father had in Rock Springs. Okoren and Martin Mehle of this city were schoolmates in Yugoslavia.

Frank Okoren and family reside at 4759 Pearl St. in Denver. From "Daily Rocket," Rock Springs, Wyo.

AMERICAN FRATERNAL UNION Founded July 18, 1898
HOME OFFICE: ELY, MINNESOTA**SUPREME BOARD****EXECUTIVE COMMITTEE:**

President: J. N. Rogelj ..... 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
 1st Vice-Pres't: Frank J. Kress ..... 218-57th St., Pittsburgh, Pa.
 2nd Vice-Pres't: Anton Krupen ..... 2021 W. 23 St., Chicago 8, Ill.
 3rd Vice-Pres't: Mary Kershishian, 739 Pilot Butte Ave., Rock Springs, Wyo.
 4th Vice-Pres't: Steve Mauser ..... 3511 Humboldt St., Denver 5, Colo.
 5th Vice-Pres't: Cyril Rovanek ..... 452 E. 149 St., Cleveland 10, Ohio
 6th Vice-Pres't: Mary Preovich ..... 2300 Yew St., Butte, Mont.
 Secretary: Anton Zbasnik ..... AFU Bldg., Ely, Minn.
 Assistant Secretary: Frank Tomisch, Jr. ..... AFU Bldg., Ely, Minn.
 Treasurer: Louis Champa ..... Ely, Minnesota
 Medical Examiner: Dr. F. J. Arch ..... 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
 Editor-Mgr. of Off'l Organ: A. J. Terbovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.

AUDITING COMMITTEE:

President: John Kums ..... 1735 E. 33 St., Lorain, Ohio
 1st Auditor: Frank E. Vranicar ..... 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
 2nd Auditor: Matt Anzelc ..... Box 12, Aurora, Minn.
 3rd Auditor: Frank Okoren ..... 4759 Pearl St., Denver 16, Colo.
 4th Auditor: John Tomazic ..... 1763 E. 36th St., Lorain, Ohio

FINANCE COMMITTEE:

J. N. Rogelj ..... 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
 Louis Champa ..... Ely, Minnesota
 Frank J. Kress ..... 218-57th St., Pittsburgh, Pa.
 Frank E. Vranicar ..... 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
 Anton Zbasnik, Secretary ..... AFU Bldg., Ely, Minnesota

COMMITTEE ON BY-LAWS:

J. N. Rogelj ..... 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio
 Dr. F. J. Arch ..... 618 Chestnut St., N. S. Pittsburgh, Pa.
 Anton Zbasnik, Secretary ..... AFU Bldg., Ely, Minnesota

SUPREME JUDICIARY COMMITTEE:

Chairman: Anton Okolish ..... 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio
 1st Judiciary: Ross Svetich ..... Ely, Minnesota
 2nd Judiciary: Anton Erzen ..... R. D. No. 1, Turtle Creek, Pa.
 3rd Judiciary: Mary Balint ..... Route 1, Box 656, Enumclaw, Wash.
 4th Judiciary: Fannie Jenko ..... 1118 Clark St., Rock Springs, Wyo.

NAZIS PLANNED ROCKET SHIP TO SPAN ATLANTIC IN 17 MINUTES

Washington — Reporting on the operations of a combined American and British intelligence organization, which for months operated within Germany in war-time tracking down the Nazis' inner war secrets, the Office of War Information disclosed that:

1. German scientists and engineers had experimented on piloted rocket missiles capable of crossing the Atlantic in 17 minutes;

2. Had made considerable progress on an atomic bomb and had developed a defense against radar;

3. Formula for new war gases more deadly than any chemical agent yet developed;

4. Highly advanced jet engines, rocket-assisted take-off and aero-dynamic designs;

5. New uses for many staples; from coal were making a synthetic butter, as well as alcohol of both beverage and industrial types, aviation lubricants, soap and gasoline.

"The rapid advances of the Allied armies prevented her from putting into practice many of the technological advances evolved in the laboratories of her scientists," the OWI said. It added that some of the unlocked secrets might soon make some American technical processes "obsolete and outmoded."

"This lump on your head shows you are very curious," said the fortune-teller.

"That's right," replied the client, "I got that by putting my head in the shaft to see if the dumb-waiter was coming up. It was."

Schedule of Commissions or Awards Paid by the American Fraternal UnionEFFECTIVE JUNE 1, 1945
For New Adult Members

PLAN "D"	PLANS "E" AND "F"
For \$ 250.00 insurance	\$ 1.50
For \$ 500.00 insurance	\$ 2.50
For \$ 1,000.00 insurance	\$ 5.00
For \$ 1,500.00 insurance	\$ 7.50
For \$ 2,000.00 insurance	\$ 10.00
For \$ 3,000.00 insurance	\$ 15.00
For \$ 5,000.00 insurance	\$ 25.00
	For \$ 250.00 insurance
	\$ 2.00
	For \$ 500.00 insurance
	\$ 3.00
	For \$ 1,000.00 insurance
	\$ 6.00
	For \$ 1,500.00 insurance
	\$ 9.00
	For \$ 2,000.00 insurance
	\$ 12.00
	For \$ 3,000.00 insurance
	\$ 18.00
	For \$ 5,000.00 insurance
	\$ 30.00

For New Juvenile Members

For Each Plan "JA" Member \$1.00	For Each Plan "JB" Member \$3.00
PLAN "JC"	PLAN "JD"
For \$ 500.00 insurance	\$ 3.00
For \$ 1,000.00 insurance	\$ 5.00
	For \$ 250.00 insurance
	\$ 1.50
	For \$ 500.00 insurance
	\$ 3.00
	For \$ 1,000.00 insurance
	\$ 5.00

Commissions for new Adult or Juvenile members are due and payable after the new members have paid six monthly assessments and are to be turned over to the members who secured the applications.

Concert at Carnegie Hall for Yug. Relief

The American Committee for Yugoslav Relief, Western Pennsylvania Chapter, announced today that Mayor Scully of Pittsburgh has accepted the Honorary Chairmanship of the Benefit Concert to be held at Carnegie Music Hall on Friday, September 28th, for which Zlatko Balokovic, world renowned violinist and the Duquesne Tamburitz Orchestra have been obtained.

In accepting the Honorary Chairmanship, Mayor Scully said:

"I am very happy to accept the Honorary Chairmanship of the concert. Yugoslavia is one of our allies and has suffered both from the attacks of our enemies and from internal forces. I think that they have made a tremendous contribution to our allied victories and have suffered great casualties. Yugoslavia lost 1,700,000 men, women and children out of a total population of fifteen million. Today, in Yugoslavia, there are 800,000 war orphans and 65 per cent of all Yugoslav children are tubercular. We as Christians in our happiness and prosperity owe them all the help that we can give.

The concert to be held on September 28th, with Zlatko Balokovic and the Duquesne Tamburitz Orchestra, will serve not only to call the attention of the public to the plight of these gallant people, but in some measure to mitigate their suffering. The proceeds will be used to send desperately needed medical supplies to the children of Yugoslavia. Zlatko Balokovic, guest artist for the concert is well known to the Yugoslavs in Pittsburgh, both as an artist and as a leader in Slav affairs in America."

Colonel Sergej Makiedo, first advisor to the Jugoslav ambassador to the United States, will be guest speaker at the benefit concert.

Colonel Makiedo is the "Steve Mildvano," hero of Major Louis Huot's book, "Guns for Tito." It was Colonel Makiedo who first made contact with Major Huot of the U. S. Army, who had been assigned by the chief of staff to report on Partisan activities. With the help of Major Huot and his staff, he arranged to ship desperately needed arms, food and medical supplies through the mined waters of the Adriatic to the hardpressed Partisans. Shipments were made at night in the utmost secrecy and were in constant danger of detection by German patrol boats.

Having established contact with Major Huot and arranged for United States help to the Partisans without the knowledge of the Partisan high command, he feared being reprimanded for having taken matters into his own hands, but later on when he was received by Tito in his headquarters, Colonel Makiedo received warm praise for his daring, heroism and outstanding service to the cause of the Partisans.

In his talk to the concert audience, he will tell of present-day conditions in Jugoslavia and the heroic resistance to the Nazi invasion. The proceeds of the concert, featuring Zlatko Balokovic, world renowned violinist and the Duquesne University Tamburitz, will be used to procure desperately needed medical supplies for the children of Jugoslavia.

When Zlatko Balokovic, the Jugoslav violin virtuoso, was 12 years old and anxious to further his musical education, he extracted a \$200 scholarship from the government (Jugoslavia was then part of the Austrian Empire), the very same day

10 Musts To Prevent Colds

- Avoid crowds. Viruses are spread by coughing, sneezing, and just breathing.
- When you catch cold, stay home. If possible, go to bed. Rest saves strength.
- Be sure to drink lots of water, hot liquids, and fruit juices.
- Avoid contact with others. Nothing spreads faster than a cold.

5. Always cover your nose and mouth when you cough or sneeze.

6. Eat nourishing food—but not too much at a time, but often.

7. Take a mild laxative only when necessary. Avoid strong cathartics.

8. Don't strain your eyes by reading. A cold weakens your eyes.

9. Call a doctor if your cold is very severe, or if you have pain in the ear or chest.

10. Stay in bed until your temperature is normal. Stay at home until you are well.

WAR TIME BLOOD BANKS CLOSE

VJ Day was set for official closing of the last Red Cross blood donor centers, their job of supplying blood plasma for the armed forces was completed.

Five West coast centers, however, planned to continue collecting small amounts of "O" type whole blood for the lately wounded Pacific fighters. In 4½ years, Americans gave over 13½ million pints of blood through the Red Cross centers and mobile units.

Little Girl: "Daddy, what is the sixth sense?"

Father: "That is something the women have that was later developed by the Army and Navy and then called Radar."

that he walked into the Minister of Education's office and asked for it. His feat was the talk of Zagreb's music world for years. That was for art. Now, 33 years later, he's extracting money, clothing, canned food, medicine, blankets and sewing kits from Americans—for humanity. "Art is love," he states

— "love of beauty, love of mankind. If you're not a human being, you cannot be a fine artist."

Zlatko Balokovic is showing his love of mankind by working for the cold, hungry, hard-fighting Yugoslavs and other war sufferers from the time he gets up in the morning which is often 6:00 a.m. until he goes to bed, which is late. That's been going on since just after Pearl Harbor, when the violinist was informed by the Treasury Department that the Organization of Americans of Croatian, Serbian and Slovene descent had unanimously proposed him as chairman of the Jugoslav-American Division of the War Finance Committee in New York.

"Until three years ago I lived as I pleased," said Balokovic. "Now every hour must count three times. It has been a most wonderful experience—especially bringing together so many different people who before never had any interest in each other."

At the Concert to be held on September 28th at Carnegie Music Hall, the people of Pittsburgh will again have an opportunity to hear Balokovic, an artist of international fame. And in a public reception to be held in the foyer of the Music Hall after the concert, Mr. Balokovic will meet many of his old friends in Pittsburgh.

— War Relief Fund of Americans of South-Slavic Descent, Western Penna. Chapter.

Vet's Wives and Babies Can Get Medical Care

Following through on a recommendation made by Congress, the Children's Bureau, U. S. Department of Labor, announced that wives and babies of recently discharged service men, under certain conditions, are now eligible to receive medical and hospital care under the Emergency Maternity and Infant Care program. A service man's wife may now apply at any State health department for care for herself and for her baby after her husband's honorable discharge from service, provided that at any time during her pregnancy he was in fourth, fifth, sixth or seventh pay grades of the services or was an aviation cadet. The same holds true in case the husband or father is promoted, a prisoner of war, missing in action, or dead.

No Rise in Price for Improved Gas

Improved qualities of regular and premium grades of gasoline about to come on the market will cost consumers no more than the lower qualities of these grades produced for civilian use during the war, OPA says. Regular grade gasoline sold since mid-1944 has been generally about 70 octane, but this octane rating will move up to at least the normal level of 72 to 74 octane and may in some cases be in excess of 75 octane, according to advices received by OPA from the industry. Premium grade gasoline is also being improved, and, as a result, OPA has lifted the minimum octane rating qualifying for the premium grade ceilings from 75 octane to 78 octane.

Use Potatoes Now**Homemakers Urged**

Full use immediately of potatoes from "intermediate" states is urged by the Department of Agriculture. The "intermediate" crop is expected to total about 32.7 million bushels and can fill a gap in the nation's food supply. Another important reason why these potatoes should be used now, Agriculture officials say, is that while they are of good quality and many are storable, they do not keep as well as the late varieties. In addition, storage facilities are now fairly limited. Potatoes harvested in hot summer months can only be stored in cool places, and most growers prefer to use precious refrigeration for other food-stuffs. That makes storage of large supplies of potatoes now uneconomical from the growers' viewpoint. The answer to the problem, the Agriculture officials add, is simply: "Use spuds now!"

When Christmas comes around again, the Christmas trees will have a different kind of light—fluorescent. The new small globular white bulbs produce a coral, green, blue or yellow light, giving the tree a soft glow.

They are more expensive than the old type, cost about \$7.50 for a string of eight bulbs, but last four to eight times longer than incandescent lights.

Consumer Prospects for Leather Goods

Manufacturing restrictions on riding boots, hiking shoes, leather house slippers and platform "wedge" were lifted by WPB, which revoked 12 style regulation that had controlled use of leather in civilian shoes and their decoration. Restrictions were also removed on the use of leather in such products as luggage, waistbelts, handbags, upholstery, jackets and wallets.

WPB has permitted the immediate use of nylon for stockings, a move forecast last week,

CONSERVE COAL

Here's a suggestion from the Greater Cleveland Safety Council that will not only help conserve your precious supply of coal this winter, but will also help to remove the danger of a fire from your home. Clean up your chimney and flues now!

Also be sure that all stovepipes are in good shape and that all dampers and checks work properly.

Keep the home fires burning . . . but in the furnace or the fireplace.

when materials order No. 356 was revoked to permit the manufacture of nylon for civilian use.

*****

OPA Asks Housewives To Fight Inflation

To enlist consumer aid in preventing food price increases, Price Administrator Chester Bowles announced that "Anti-Inflation Shopping Lists" will be distributed to thousands of housewives from local War Price and Rationing Boards beginning the first week of September. "The OPA is calling upon housewives to help their Government prevent a repetition of the disastrous inflation that followed the first World War," Mr. Bowles explains. "The same set of factors that started the inflationary spiral following that war are again here. Consumer goods, including certain foods, are scarce. Everyone wants to buy the things he couldn't get during the war and people have money to spend."

"We are going to do everything in our power to prevent price increases in cost of living items by maintaining price controls as long as they are needed. We can't do the job alone. We want housewives to write on the Anti-Inflation Shopping Lists the prices they have actually paid for various kinds of food over a period of a week. The housewife will send her report to her local board. This will give the board a pretty good picture of food price compliance in its area and point out some of the stores that need investigation!"

F. J. E.

ON THE WAY TO SCHOOL

Mothers, your child is in danger if he hasn't learned to cross streets properly on the way to school. The basic safety rule is that streets should be crossed only at intersections—no dashing across in the middle of the block. The Greater Cleveland Safety Council reminds you that one-third of all pedestrian deaths last year were due to crossing in the middle of the block, so see that Johnnie forms the habit of crossing only at corners. You will be a better safety teacher for him than "old man experience" because experience does not always let his pupils live to graduate.

<b

Seeing Eye Dogs

The day after Pearl Harbor, the Board of Trustees of Seeing Eye, Inc., adopted a resolution that in order to aid in the war effort, effective immediately, the Seeing Eye will, at no expense to the Federal Government endeavor to provide Seeing Eye dogs for guides for eligible persons, who as members of the armed forces of the U. S. A. have lost their sight in line of duty, giving such persons priority over all other applicants for guide dogs.

Ninety per cent of Seeing Eye dogs are German shepherds because the first dog guides were developed in Europe, where this breed had been proved ideal for patrolling national borders and performing police work in Italy and Switzerland. However, German Boxers and Labrador retrievers also have been found excellent as guides.

Seven out of ten of the dog guides are females. As potential mothers, they have an instinct for protectiveness, and can be relied to keep their minds exclusively on their job.

From all over the country, dogs are offered to Seeing Eye. These are accepted if they are desirable breeds, between a year and 14 months in age. Mixed breeds also have made excellent guides. It costs at least \$900 to train a Seeing Eye dog. Poor or rich, blind men and women always pay \$150 for a dog and accommodations while the student lives in Morristown, N. J., during his four weeks' training. Eighty-five per cent of all Seeing Eye graduates are employed, or are housewives or college students. When a Seeing Eye dog dies, the graduate is entitled to another dog and another month's course of instruction with the new dog, at a cost of \$50. These repeat courses and dogs are also to be furnished free of charge to ex-servicemen.

Seeing Eye was founded by Mrs. Harrison Eustis almost two decades ago. She had been breeding dogs on her estate, Fortunate Fields, in Switzerland, endeavoring to develop dogs that would be of vital service to man. She bred dogs for trailing and finding missing persons and also as guides for the blind, for use in Europe.

In 1928 a blind young man from Tennessee, Morris Frank, went to Switzerland at Mrs. Eustis' invitation. He wanted to bring a dog guide back to try out in formidable American traffic. It was successful. Mr. Frank accomplished his mission of making people realize that, with dog guides, the blind could enjoy freedom and independence. On June 20, 1928 he cabled Mrs. Eustis one word, "Success!" The next year Seeing Eye, Inc. was established at Morristown.

Some time ago 777 Seeing Eye graduates reported that 97 per cent of them use dog guides in their daily occupation and would refuse to exchange them for human guides, no matter how competent the latter might be.

Many American men have made the sacrifice during this war which doomed them to total darkness forever. Yet they will be free to come and go, even as you and I, for they will see again through the deep brown eyes of the best friend a blind man ever had, a Seeing Eye dog.

The boss in a shoe store watched a new clerk as he threw a pair of brand new shoes in the wastebasket.

"What's the idea of throwing those shoes away?" he demanded.

"They're just no good," the clerk replied, "I tried them on six people and they didn't fit anyone."

HIGHWAY COURTESY

Demanding the right of way is not necessarily the safe way, says the Greater Cleveland Safety Council, which points out that courtesy and safety are inseparable on the highway. Fifty-three per cent of the injuries caused by motor vehicles, the Council reports. That means that one of the drivers had the right of way and one was legally wrong. Courtesy by either of them might have saved both.

DOPISI

Chicago, Ill.—Prišel je čas počitnic, zato sva se jaz in moj prijatelj John Hujan dne 17. avgusta odpeljala proti vzhodu na zaslужen oddih. Da je bil ta odih zares prav imenito zaslžen, znači suho dejstvo, da sva od zadnje konvencije ABZ, torej celo leto, pridno delala vsak na eni strani bare—on je točil na notranji strani, jaz pa pil na zunanjih strani, sedeč na sumljivo se zibajočem in od starosti počevnem stolu. Ker sem se vedno moral loviti, da nisem padel s stolca, sem počitnice ne le temeljito zaslžil, pač pa tudi neobhodno potreboval.

Najprej sva se ustavila v Clevelandu, Ohio, ter obiskala Narodni dom, kjer sva se takoj seznanila z navzočimi rojaki. Eden izmed njih telefonično podelil vprašal: "Imata kak dejan?" Na to mu začudeno odgovoriva, da nekaj imava; kako vraga, naj počitnikujeva brez cvenka? On pokima, in še vedno resnega obraza nadaljuje: "Opozoril sem vaju zato, ker tukaj na vsak placičini dan najmanj dva ubijejo v oropajo." Ker sva bila precej židane volje, se nisva preveč prestrašila. Drugi dan sva se pa še prav široko smejava, ko nama je Hermina povedala, da se je Rosa najbrž že pošla. Rekla sva ji, da se nisva bala, ker sva teh reči navajena, kajti v Chicagu je veliko več črncev, posebno pa še pravih gangsterjev vseh bar, ki prežijo na poštene ljudi.

Drugi dan je prišel brat John Kumše, predsednik nadzornega odbora ABZ s svojo soprogo, ter je nama z avtom v družbi Miss Hermine razkazal Narodni dom, nakar nas je vozil po vsem mestu in parkih. Mesto je lepo, parki z obrežjem vred krasni, Narodni dom pa je tudi lahko v ponov slovenski naselbini.

Drugi dan sva se odpeljala nazaj v Cleveland, kjer je Hujan srečno dobil nazaj svoj kožuh, brez katerega bi ne bil mogel iti z množi v Youngstown, O., kajti tam je hladnejše vreme. Ker je bil Hujan tu še prvič, sem mu jaz razkazal mesto. Potem sva se pa podala k mojim staršem na Bessemere, Pa., odkjer smo napravili izlete v East Palestine, Ohio, ter v Sharon, Pa. To so vsemi moji tako zvani stari kraji, kjer sem prejšnje čase živel. Za Hujana pa so bili novost, in, kot je meni rekel, se mu je povsod zelo dopadlo.

Midva sva s počitnicami jako zadovoljna. Povsod, kjer sva bila, so nama prijatelji in sorodniki zelo dobro postregli. Najprisrečnejše se torej zahvaljujeva vsem prej imenovanim in drugim, s katerimi sva prišla v dotiku v prej imenovanih mestih za časa najinjih počitnic, za usluge in vestransko posrežbo, ki sva jo bila deležna.

Iskrene pozdrave vsem!

Joseph Oblak.

Braddock, Pa.—Naj mi bo dovoljeno nekoliko omeniti tukajšnje razmere. Slišali smo oziroma znali, da se klérk v tukajšnjem Westinghouse pripravlja vprašati za nekakšen bonus in menda tudi za večje plače, in da bodo šli na stavko, ako se njihovim zahtevam ne ugoditi. Jaz nisem verjel, da se bo kaj takega zgodilo, dokler nisem videl. Nekega jutra ob devetih viden. Pregledala sva ves bus, toda brez uspeha. Drugi dan pa je bil telefonično obveščen iz Clevelandu, da je njegov "rekelc" pod zaščito posebnega odbora popolnoma na varneh.

Ker je bila to najina prva pot v Lorain, nama je dal potrebna navodila brat Rogelj. Ker sva prišla tja že bolj pozno zvečer, sva morala malo povpraševati, da naj poslušam radio. Dosedal predno sva prišla v njih Narod-

ni dom. Najprvo sva se sestala z bratom Tomažičem, ki je poslovodja Doma in bivši delegat zadnje konvencije in z njegovim soprogo. Nato sem telefonično poklical tudi bivšo delegatinjo Miss Hermino Zortz, ki je takoj prišla in pripeljala s seboj svojo mama, katera je slučajno iz starega kraja od tam kot jaz—namreč iz slovečje Škofje Loka. Razume se, da smo se pozno v noč iskreno in dobro zabavali.

Ko je bilo treba iti spat, je Hermina telefonično klicala vse tamkajšnje hotele za najino prenočišče, pa nikjer ni bilo prostora. Končno nama je dobila prenočišče pri rojaku Johnu I. Rosi, ki obratuje vinarno na debelo in drobno. Novi prijatelj Rosi naju je opozoril na nevernost, da naši črnci, ki so sicer zelo dobrí ljudje, včasih napadejo kakega Slovencev in ga oropajo. Nato naju je resno pogledal in vprašal: "Imata kak dejan?" Na to mu začudeno odgovoriva, da nekaj imava; kako vraga, naj počitnikujeva brez cvenka? On pokima, in še vedno resnega obraza nadaljuje: "Opozoril sem vaju zato, ker tukaj na vsak placičini dan najmanj dva ubijejo v oropajo." Ker sva bila precej židane volje, se nisva preveč prestrašila. Drugi dan sva se pa še prav široko smejava, ko nama je Hermina povedala, da se je Rosa najbrž že pošla. Rekla sva ji, da se nisva bala, ker sva teh reči navajena, kajti v Chicagu je veliko več črncev, posebno pa še pravih gangsterjev vseh bar, ki prežijo na poštene ljudi.

Drugi dan je prišel brat John Kumše, predsednik nadzornega odbora ABZ s svojo soprogo, ter je nama z avtom v družbi Miss Hermine razkazal Narodni dom, nakar nas je vozil po vsem mestu in parkih. Mesto je lepo, parki z obrežjem vred krasni, Narodni dom pa je tudi lahko v ponov slovenski naselbini.

Drugi dan sva se odpeljala nazaj v Cleveland, kjer je Hujan srečno dobil nazaj svoj kožuh, brez katerega bi ne bil mogel iti z množi v Youngstown, O., kajti tam je hladnejše vreme. Ker je bil Hujan tu še prvič, sem mu jaz razkazal mesto. Potem sva se pa podala k mojim staršem na Bessemere, Pa., odkjer smo napravili izlete v East Palestine, Ohio, ter v Sharon, Pa. To so vsemi moji tako zvani stari kraji, kjer sem prejšnje čase živel. Za Hujana pa so bili novost, in, kot je meni rekel, se mu je povsod zelo dopadlo.

Midva sva s počitnicami jako zadovoljna. Povsod, kjer sva bila, so nama prijatelji in sorodniki zelo dobro postregli. Najprisrečnejše se torej zahvaljujeva vsem prej imenovanim in drugim, s katerimi sva prišla v dotiku v prej imenovanih mestih za časa najinjih počitnic, za usluge in vestransko posrežbo, ki sva jo bila deležna.

Iskrene pozdrave vsem!

Joseph Oblak.

Braddock, Pa.—Naj mi bo dovoljeno nekoliko omeniti tukajšnje razmere. Slišali smo oziroma znali, da se klérk v tukajšnjem Westinghouse pripravlja vprašati za nekakšen bonus in menda tudi za večje plače, in da bodo šli na stavko, ako se njihovim zahtevam ne ugoditi. Jaz nisem verjel, da se bo kaj takega zgodilo, dokler nisem videl. Nekega jutra ob devetih viden. Pregledala sva ves bus, toda brez uspeha. Drugi dan pa je bil telefonično obveščen iz Clevelandu, da je njegov "rekelc" pod zaščito posebnega odbora popolnoma na varneh.

Ker je bila to najina prva pot v Lorain, nama je dal potrebna navodila brat Rogelj. Ker sva prišla tja že bolj pozno zvečer, sva morala malo povpraševati, da naj poslušam radio. Dosedal predno sva prišla v njih Narod-

ni dom. Najprvo sva se sestala z bratom Tomažičem, ki je poslovodja Doma in bivši delegat zadnje konvencije in z njegovim soprogo. Nato sem telefonično poklical tudi bivšo delegatinjo Miss Hermino Zortz, ki je takoj prišla in pripeljala s seboj svojo mama, katera je slučajno iz starega kraja od tam kot jaz—namreč iz slovečje Škofje Loka. Razume se, da smo se pozno v noč iskreno in dobro zabavali.

Ko je bilo treba iti spat, je Hermina telefonično klicala vse tamkajšnje hotele za najino prenočišče, pa nikjer ni bilo prostora. Končno nama je dobila prenočišče pri rojaku Johnu I. Rosi, ki obratuje vinarno na debelo in drobno. Novi prijatelj Rosi naju je opozoril na nevernost, da naši črnci, ki so sicer zelo dobrí ljudje, včasih napadejo kakega Slovencev in ga oropajo. Nato nuju je resno pogledal in vprašal: "Imata kak dejan?" Na to mu začudeno odgovoriva, da nekaj imava; kako vraga, naj počitnikujeva brez cvenka? On pokima, in še vedno resnega obraza nadaljuje: "Opozoril sem vaju zato, ker tukaj na vsak placičini dan najmanj dva ubijejo v oropajo." Ker sva bila precej židane volje, se nisva preveč prestrašila. Drugi dan sva se pa še prav široko smejava, ko nama je Hermina povedala, da se je Rosa najbrž že pošla. Rekla sva ji, da se nisva bala, ker sva teh reči navajena, kajti v Chicagu je veliko več črncev, posebno pa še pravih gangsterjev vseh bar, ki prežijo na poštene ljudi.

Drugi dan je prišel brat John Kumše, predsednik nadzornega odbora ABZ s svojo soprogo, ter je nama z avtom v družbi Miss Hermine razkazal Narodni dom, nakar nas je vozil po vsem mestu in parkih. Mesto je lepo, parki z obrežjem vred krasni, Narodni dom pa je tudi lahko v ponov slovenski naselbini.

Drugi dan sva se odpeljala nazaj v Cleveland, kjer je Hujan srečno dobil nazaj svoj kožuh, brez katerega bi ne bil mogel iti z množi v Youngstown, O., kajti tam je hladnejše vreme. Ker je bil Hujan tu še prvič, sem mu jaz razkazal mesto. Potem sva se pa podala k mojim staršem na Bessemere, Pa., odkjer smo napravili izlete v East Palestine, Ohio, ter v Sharon, Pa. To so vsemi moji tako zvani stari kraji, kjer sem prejšnje čase živel. Za Hujana pa so bili novost, in, kot je meni rekel, se mu je povsod zelo dopadlo.

Midva sva s počitnicami jako zadovoljna. Povsod, kjer sva bila, so nama prijatelji in sorodniki zelo dobro postregli. Najprisrečnejše se torej zahvaljujeva vsem prej imenovanim in drugim, s katerimi sva prišla v dotiku v prej imenovanih mestih za časa najinjih počitnic, za usluge in vestransko posrežbo, ki sva jo bila deležna.

Drugi dan sva se odpeljala nazaj v Cleveland, kjer je Hujan srečno dobil nazaj svoj kožuh, brez katerega bi ne bil mogel iti z množi v Youngstown, O., kajti tam je hladnejše vreme. Ker je bil Hujan tu še prvič, sem mu jaz razkazal mesto. Potem sva se pa podala k mojim staršem na Bessemere, Pa., odkjer smo napravili izlete v East Palestine, Ohio, ter v Sharon, Pa. To so vsemi moji tako zvani stari kraji, kjer sem prejšnje čase živel. Za Hujana pa so bili novost, in, kot je meni rekel, se mu je povsod zelo dopadlo.

Midva sva s počitnicami jako zadovoljna. Povsod, kjer sva bila, so nama prijatelji in sorodniki zelo dobro postregli. Najprisrečnejše se torej zahvaljujeva vsem prej imenovanim in drugim, s katerimi sva prišla v dotiku v prej imenovanih mestih za časa najinjih počitnic, za usluge in vestransko posrežbo, ki sva jo bila deležna.

Drugi dan sva se odpeljala nazaj v Cleveland, kjer je Hujan srečno dobil nazaj svoj kožuh, brez katerega bi ne bil mogel iti z množi v Youngstown, O., kajti tam je hladnejše vreme. Ker je bil Hujan tu še prvič, sem mu jaz razkazal mesto. Potem sva se pa podala k mojim staršem na Bessemere, Pa., odkjer smo napravili izlete v East Palestine, Ohio, ter v Sharon, Pa. To so vsemi moji tako zvani stari kraji, kjer sem prejšnje čase živel. Za Hujana pa so bili novost, in, kot je meni rekel, se mu je povsod zelo dopadlo.

Midva sva s počitnicami jako zadovoljna. Povsod, kjer sva bila, so nama prijatelji in sorodniki zelo dobro postregli. Najprisrečnejše se torej zahvaljujeva vsem prej imenovanim in drugim, s katerimi sva prišla v dotiku v prej imenovanih mestih za časa najinjih počitnic, za usluge in vestransko posrežbo, ki sva jo bila deležna.

Drugi dan sva se odpeljala nazaj v Cleveland, kjer je Hujan srečno dobil nazaj svoj kožuh, brez katerega bi ne bil mogel iti z množi v Youngstown, O., kajti tam je hladnejše vreme. Ker je bil Hujan tu še prvič, sem mu jaz razkazal mesto. Potem sva se pa podala k mojim staršem na Bessemere, Pa., odkjer smo napravili izlete v East Palestine, Ohio, ter v Sharon, Pa. To so vsemi moji tako zvani stari kraji, kjer sem prejšnje čase živel. Za Hujana pa so bili novost, in, kot je meni rekel, se mu je povsod zelo dopadlo.

Midva sva s počitnicami jako zadovoljna. Povsod, kjer sva bila, so nama prijatelji in sorodniki zelo dobro postregli. Najprisrečnejše se torej zahvaljujeva vsem prej imenovanim in drugim, s katerimi sva prišla v dotiku v prej imenovanih mestih za časa najinjih počitnic, za usluge in vestransko posrežbo, ki sva jo bila deležna.

Drugi dan sva se odpeljala nazaj v Cleveland, kjer je Hujan srečno dobil nazaj svoj kožuh, brez katerega bi ne bil mogel iti z množi v Youngstown, O., kajti tam je hladnejše vreme. Ker je bil Hujan tu še prvič, sem mu jaz razkazal mesto. Potem sva se pa podala k mojim staršem na Bessemere, Pa., odkjer smo napravili izlete v East Palestine, Ohio, ter v Sharon, Pa. To so vsemi moji tako zvani stari kraji, kjer sem prejšnje čase živel. Za Hujana pa so bili novost, in, kot je meni rekel, se mu je povsod zelo dopadlo.

Midva sva s počitnicami jako zadovoljna. Povsod, kjer sva bila, so nama prijatelji in sorodniki zelo dobro postregli. Najprisrečnejše se torej zahvaljujeva vsem prej imenovanim in drugim, s katerimi sva prišla v dotiku v prej imenovanih mestih za časa najinjih počitnic, za usluge in vestransko posrežbo, ki sva jo bila deležna.

Drugi dan sva se odpeljala nazaj v Cleveland, kjer je Hujan srečno dobil nazaj svoj kožuh, brez katerega bi ne bil mogel iti z množi v Youngstown, O., kajti tam je hladnejše vreme. Ker je bil Hujan tu še prvič, sem mu jaz razkazal mesto. Potem sva se pa podala k mojim staršem na Bessemere, Pa., odkjer smo napravili izlete v East Palestine, Ohio, ter v Sharon, Pa. To so vsemi moji tako zvani stari kraji, kjer sem prejšnje čase živel. Za Hujana pa so bili novost, in, kot je meni rekel, se mu je povsod zelo dopadlo.

Midva sva s počitnicami jako zadovoljna. Povsod, kjer sva bila, so nama prijatelji in sorodniki zelo dobro postregli. Najprisrečnejše se torej zahvaljujeva vsem prej imenovanim in drugim, s katerimi sva prišla v dotiku v prej imenovanih mestih za časa najinjih počitnic, za usluge in vestransko posrežbo, ki sva jo bila deležna.

Drugi dan sva se odpeljala nazaj v Cleveland, kjer je Hujan srečno dobil nazaj svoj kožuh, brez katerega bi ne bil mogel iti z množi v Youngstown, O., kajti tam je hladnejše vreme. Ker je bil Hujan tu še prvič, sem mu jaz razkazal

Pozdravne besede

Pozdravne besede Ottona Župančiča na ustanovnem občnem zboru Društva za kulturno sodelovanje Slovenije s Sovjetsko zvezo, dne 19. junija 1945:

"Odprimo vsa okna na stezjaj, odprimo jih na vzhod luči in zraku, da nam preženeta temo in zatohlost zadnjih let. Tudi vrata odprimo: Aleksander Sergejevič Puškin čaka zunaj, in Taras Sevčenko, pozdraviti nas hočeta z dolgim spremstvom svojih naslednikov. Sprejmimo jih z odprtimi rokami."

"Kakšna državniška zaboloda, ograditi petino zemeljske kroglo z neprehodnim zidom in nam dovedati, da je ves ta ogromni prostor kulturna divljina, toriše surovega materializma brez vskršnih idealov, iz katerega mora vdreti k nam zanikanje duševnosti, uničevanja pridobitev z padnega človeštva, zatiranje narodne zavesti in pogube slovenskega naroda. Slikati kipeče duhovno dogajanje in prerajanje vzhoda kot pogrejanje v aziatsko barbarstvo, ki preti izpodkopati in omajati več kot dvatisočletno zgradbo evropske miselnosti."

"In tako modrost so nam tlačili v glavo prav tisto dobo, ko smo čutili najbolj nečloveško barbarstvo na lastni koži, ko so nam visoki kulturonosci rezali jermene iz hrbotov, ko je bila nad Slovenci sklenjena brezdušna sodba, ki bi jih bila čez noč za večno izbrisala s podedovanih tal, ako bi ne bilo to aziatsko barbarstvo s svojimi silnimi armadami rešilo nas in vse Evrope najstrahotnejše usode, smrti in suženjstva."

"Res, ko bi bila ta petina nam prepovedanega sveta samo na pol podobna svojemu opisu, bi se morala že zdavnaj zadušiti v morju krvi in posipu razvalin. Mi pa smo vedeli in vemo, da tam raste novo človeštvo na osnovi bratskega sožitja vseh velikih pa tudi najmanjših narodov. Moskva je objela vse živo okoli sebe, strnila vse raznolike sile v veliko človeško enoto, v kateri prispeva sleherna edinica po svojih posebnih lastnostih, sposobnostih in močeh k delu za skupnost in uživa plodove tega dela. To je bujno, polnokrvno življenje, kjer se gibajo roke v ritmu dela, ki ga ravna znanstveni um in s katerega zveni pesem in klije umetnost. Tam se je ustvarilo mogočno sozvočje dela, znanosti in umetnosti, sozvoče, izvirajoče iz radost in razlivajoče radost na vse strani."

"Da, kakšna zaboloda, slovensko dušo, ki je od nekdaj hrepela iz utesnjenosti in si iskala dopolnitve v slovanstvu, hoteti ločiti od velikega, čudovitega ruskega naroda, matice slovenstva, a ne omejeno šovinističnega, temveč občeloveško širokega, da imajo v njem prostora vse zdrave duhovne struje vsega sveta. Osiromašeli bi, ako bi še dolgo ostali izključeni od tega napetega toka duševnosti."

"Sezimo hitro v roke našim tovarišem v Sovjetski zvezri, obogatimo se z njihovimi čustvi, mislimi in izsledki, z njihovimi novimi pogledi na življenje, z njihovimi najglobljimi sanjam. Mi pa ponosimo k njim Prešern in Cankarja, in morda najdejo tudi v nas sodobnikih vsaj zrnce zanimivega in pažnje vrednega!"

"Gotovo pa je, da najdejo odkritosrčno tovarištvo in pravo ljubezen."

SANS.

Ameriški častnik na Primorskem

Newyorški dnevnik "Glas Naroda" je dne 10. septembra priobčil sledečo zanimivo črtico:

V četrtek se je v našem uradu oglasil ameriški poročnik Lt. Vincent Quinn, ki je bil z ameriško armado v Italiji, se je boril na raznih bojiščih ter nazadnje ob Padu, kjer je bila prebita

zadnja nemška obrambna črta in je njegov polk bil prvi, ki je prekoračil široko reko.

Lt. Quinn je s svojim polkom podil Nemce mimo Gardskega jezera na južnem Tirolskem, čež Brennerjev prelaz do švicarske meje, nato pa je prišel skozi Celovec na Primorsko, dalje dolgi v Trst, v Gorico ter je bil nazadnje dalje časa v Suzidu pri Kobaridu, kjer je mnogo občeval z našimi ljudmi, ki jih sedaj nikakor ne more prehvaliti.

Ko je s svojo armado prišel v Italijo, se je takoj pričel učiti italijansčine in se je tudi s Slovenci na Primorskem razgovarjal v italijanskem jeziku, ker je mladina obiskovala italijanske šole in se je naučila italijanskega jezika. Med seboj pa primorski Slovenci vedno govore samo slovensko.

Ko je Lt. Quinn prišel v urad, je najprej prosil urednika, da mu prestavi pismo, ki ga je dobil iz Kobarida. Pismo je bilo pisano v slovenščini in se prične:

"Dragi Vincent . . ." — That's me!" pravi poročnik. ". . . in družina."

Pisala mu je Zora Breška iz Suzida pri Kobaridu in se mu v pismu zahvaljuje za vse, kar je njeni družini storil dobrega. Poročnik je povedal, da je sem pa tam družini prinesel kaj sladkorja ali kave, ali kaj drugega, kar je mogel dobiti v vojaški kantine. Nato ga deklev vpraša, ako se še spominja, kako so na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda, 4. julija kurili kres.

"It was beautiful," je reklo Lt. Quinn.

Dekle ga prosi, da ji še kaj piše ter mu pošilja svoje pozdrave in pozdrave svoje družine.

Lt. Quinn pravi, da so Slovenci zelo dobrí ljudje in prijazni in pridni. Delati prično zelo zgodaj zjutraj in delajo do pozne večere. Sploh tako pridnih ljudi ni še nikdar videl. Sami imajo le malo živeža, toda kakemu gostu še vedno položijo na mizo kak prigrizek. Obleke imajo zelo malo, toda je čista. Sploh so hiše zelo snažne in v sobah vse lepo čisto.

Jedlo največ polento, mleko in sir. Vsaka družina ima po dve kravi, čemur se je čuditi, ker so Nemci imeli navada odpeljati vse, kar je njim prišlo prav. Polja so vse lepo obdelana in ob njegovem času so ravno kosi in sušili seno.

Mesta, trgi in vasi niso mnogo poškodovane, kajti Nemci jih niso imeli časa rušiti, tako se jim je mudilo iz Italije. Razbitje pa so želesnice in ceste in razobil so jih slovenski partizani.

Vsi primorski Slovenci želijo priti pod Jugoslavijo in so na Titovo povelje takoj pripravljeni prijeti za orožje.

O Italijanih. Lt. Quinn nima tako dobre besede, ker Italijani so jim pokradli vse, kar so mogli; pri Slovencih pa je lahko pustil denar na mizi, pa nikdo se ga ni dotaknil.

Nekateri italijanska dekleta so razudana in nemoralna, toda Slovenke stoje na visoki stopnji morale in za ljubimovanje niso dostopne. Če se kdo hoče z njim poročiti, je vse v redu.

Lt. Quinn je na Primorskem največ občeval v hiši družine Breško v Suzidu pri Kobaridu. Domača hči Zora je partizanka in je pobila 13 Nemcov. Sploh je vsak Slovenec partizan in pripravljeni iti za Jugoslavijo vsak čas v boj.

Slovenski duhovniki, po Primorskem še vedno opravljajo svoja cerkvena opravila. Ljudstvo bi rado odprlo šole, toda nima učiteljev. Moških je zelo malo. Nekateri so še v Titovi armadi, mnogo pa so jih pobili Nemci. Mnogo je deklet v starosti od 18 do 30 let, toda ne fantov, da bi se z njimi poročile. V Suzidu sta samo dva moška, pa še teh eden je bil ranjen, drugi pa je bil odpuščen iz Titove vojske.

Ljudje zelo radi gledajo filmske slike in ameriška armada ima s seboj prenosljive filmske

aparate in ljudem ob večerih pripreja predstave.

V splošnem Lt. Quinn ne more izreči zadostne pohvale za Primorske Slovence.

Poset v Rock Springsu

Uredništvo Nove Dobe je bil poslan izrek iz lista Rock Springs Daily Rocket z dne 19. septembra 1945. Vsebina v prvem prevodu je sledenč:

"Eddie in Rudy Okoren iz Denverja, služeča v ameriški trgovski mornarici, sta bila v soboto in nedeljo na obisku v Rock Springsu in Quealy, potujoča na njuno postajo v Californijo. Mladenci sta se bila oglasila tukaj na sugestijo njunega očeta Franka Okorna, glavnega nadzornika Ameriške bratske zveze. Okoren starejši je prisvojil petdnevni konvenciji ABZ, ki se je vrnila v Rock Springsu v avgustu 1944.

"Jaz želim, da vidva fanta vidita Rock Springs in se sestane s tamkajšnjimi ljudmi, ker jaz nisem nikdar srečal finejših ljudi, in se nikdar boljše imel kot na tamkajšnji konvenciji, je dejal njun oče.

"Midva sodiva isto kot naši oči," sta izjavila fanta ob koncu njunega dvodnevnega poseta. "Nikdar nisva srečala tako sijajnih ljudi in nikdar nisva imela toliko zabave."

"Ko sta dospela v Rock Springs v soboto, ju je Val Marcella povabil, da se udeležita plesne veselice v Slovenskem domu. Mlada mornarica sta bila deležna iste vladnosti in gostoljubnosti od društvenih članov, kot jo je bil deležen njun oče v Rock Springsu."

"Okoren in Martin Mehle v tem mestu sta bila sošolca v Jugoslaviji. Frank Okoren z družino stanuje na 4759 Pearl St. v Denverju."

POROČILA IZ TRSTA

(Nadaljevanje s 1. strani)

"Giuseppe," Ribnikar je postal Pescatore. Tisoč slovenskih priimkov je bilo siloma poitaljančenih in nobena slovenska šola ni bila dovoljena, niti v kraju, kjer ni bilo niti ene italijanske družine.

"Razumljivo je, da so primorski Slovenci šli s takim navdušenjem in požrtvovalnostjo v boj proti fašistom in Nemcem. Skoro ni slovenske družine na Primorskem, ki ne bi bila izgubila enega ali več članov v teh bojih. Tisoč primorskih Slovencev so Nemci odvedli v kon-

centričnska taborišča, odkoder se niso več vrnili. Vas za vas je bila uničena in skoro vse domači živali so bile ukradene ali pobite po Nemcih in fašistih.

"Celo v mirnih časih je bilo življenje primorskih Slovencev trdo, zdaj pa je še nevrjetno bolj. Tisoč so se izselili v Združenje države, kjer spadajo med najbolj spoštovane narodnostne skupine v raznih mestih.

"Ekonomskim razmeram, ki nikdar niso bile dobre, se je danes pridružila še duševna negotovost za bodočnost. Ta negotovost se lahko izreče z eno besedo: 'Trst'."

V prihodnji izdaji bomo nadaljevali z izčrpki poročil iz Trsta in Primorske. Mr. Andrica je dober opazovalec in pošten poročevalci. Kot rojen Europejec, ki govorci več jezikov, tudi neprimerno laže razume evropske probleme kot jih razumejo povprečni ameriški reporterji.

DOPISI

(Nadaljevanje s 5. strani)

dobro postregla. Včeraj so prišle v vas njene hčere z družino in smo se lepo zabaval. Drugi dan me je pa njen sin Ignatz z avtomobilom ves dan vozil okoli.

Najprej sva se peljala do rudnika zlata in srebra, ki se imenuje Climax Molybdenum Co., in je oddaljen kakih 15 milij od mesta Leadville, visoko v hribih. Že samo mesto Leadville je visoko v hribih, okrog 10,000 čevljev nadmorske višine, imenjeni rudnik je pa še višje v hribih. Iz mesta se vse leto lahko vidi sneg po okoliških gorah. V tistem rudniku se vedno lahko dobri delo, ker malokateri dolgo vzdruži, deloma zaradi visokega podnebjja, deloma pa zaradi nezdravega in nevarnega rudnika. Od tam me je moj šofer odpeljal na drugo stran ter mi pokazal Soda Springs, kjer izvira naravna sodavica. Pokusil sem nekoliko tiste tekočine, pa se mi je zdelo, da ima precej čuden okus.

Mogoče bo kdo, kateremu so vse te reči znane, rekel, da se ne izplača pisariti o tem, toda za človeka, ki jih še ni videl, so zanimalive in pomembne. V Leadville sem se oglasil še pri Mrs. Frances Vidrik in pri družini Charles Jakopic ter sem bil v obeh krajih prijazno sprejet in postrežen. Ko je bilo treba odpotovati, sta me moja sestrična in njen sin Ignatz spremila do postaje. Prav lepa hvala vsem za naklonjenost in postrežbo.

Zvezčer, ko sem prišel nazaj v Pueblo, smo se še z avtom peljali na farmo Mr. in Mrs. Frank Pauchek. Ona je hči mojega bratranca in se je še nedavno omožila. Seveda smo se oglastili tudi pri Mr. in Mrs. Pauchek st. Povsod sem bil prijazno sprejet in postrežen. Zjutraj sem se moral odpraviti proti domu, in do postaje me je spremil moj bratranec.

Pueblo, smo se še z avtom peljali na farmo Mr. in Mrs. Frank Pauchek. Ona je hči mojega bratranca in se je še nedavno omožila. Seveda smo se oglastili tudi pri Mr. in Mrs. Pauchek st. Povsod sem bil prijazno sprejet in postrežen. Zjutraj sem se moral odpraviti proti domu, in do postaje me je spremil moj bratranec.

Prav lepa hvala vsem omenjenim in neomenjenim, katere sem obiskal, za vso veliko prijaznost in postrežbo! Poset gorate države Colorade mi bo ostal v prijetnem spominu. Pozdrav vsem!

Louis Perushek,
član društva št. 2 ABZ.

White Valley, Pa. — Nekoliko sem se zapoznil, pa nič zato. Naj še nekoliko omenim o moji zadevi glede dela, o kateri sem že svoječasno pisal v Novi Dobi. Dne 11. maja sem ponovno šel k mojem zdravniku in ga vprašal, če je dobil kako poročilo glede mojega zdravja iz pittsburghske klinike. Odgovoril je, da ne, toda, so ga telefončno klicali iz tovarne in ga vprašali, če bom prišel delat ali ne. On jim je odgovoril, da sem bil že dvakrat v Pittsburghu na kliniki, a še nisem dobil poročila o mojem fizičnem stanju. Dne 12. junija sem se ponovno odpravil v kliniko v Pittsburghu, kjer so mi povedali, da sem bil zdrav. Vprašal sem, zakaj mi niso poslali poročila o preiskavi, in so mi odgovorili, da so isto že 1. junija poslali na naslov dr. Archu. Šel sem takoj k dr. Archu in sem dobil spričevalo.

Dne 13. junija sem šel v pisarno družbe, kjer sem prej delal, in vprašal uradnika, če še vedno misli, da imam jetiko, kot je zadnjič trdil. Mož pa je bil to pot previden in ni nič odgovoril. Ko sem mu pokazal zdravniško spričevalo, je hitro poklical kompanijskega zdravnika ter mu povedal, da je klinika ugotovila, da nimam nikake bolezni ter da je najbolje, da mi dajo delo nazaj. Res so me poklicali čez tri dni, da naj pride na delo 19. junija. Dobil sem tisto delo, ki sem ga imel prej, nameč "janitarski." Koliko časa me bodo v tem delu obdržali, ne vem.

Ko sem spet začel delati, sem se tudi oglasil pri unijnem komiteju z zahtevo, da dobim plačo za čas, ko sem bil doma. Res so mi plačali za 18 tednov, po pet dni na teden. O teh osebnih zadevah nisem rad pisal. Ker pa se je nekaterim dobro zdelo, da smo tako navajali, sem bil prisilen braniti mojo čast. Za dobro ime mi je več kot za tisto delo.

Jurij Previc.

Pittsburgh, Pa. — Z A D N J I KLIC NA KONCERT.—Se enkrat želim opozoriti naše rojake na važen koncert, katerega prijava Ameriški odbor za Jugoslovanski Relif v petek zvečer, 28. septembra v Carnegie Music dvorani, 4400 Forbes St.

Svrha koncerta je, da se naredi čimveč dobička za nakup zdravil in živeža za bolno v golo jugoslovansko deco. Vsi znaki kažejo, da bo udeležba velikanska; čez 1.500 vstopnic je že prodanih vnaprej.

Program bo nenavadno bogat. Zlatko Balokovič in Matija Govča, direktor "Duquesne Tamburica," sta izbrala specialne skladbe, katere bodo predstavljale najlepše v jugoslovanski glasbi. Te točke bodo brez dvojga ugajale Amerikancem, ki ne pozna naših kulturnih vrlin.

Zanimanje od strani Amerikancev je zelo visoko. Oni čutijo, da so jugoslovanski narodi vredni relife pomoči, prvič zato, ker so bili naši zvesti zavezni, drugič pa radi humanitarne obligacije. Tisti Amerikanci, ki poznačajo razmere in politično situacijo v Jugoslaviji, naravnost občudujejo odločen nastop jugoslovanske vlade, da pridobi skrudenje dele naše narode pod eno streho, da rešijo primorske Slovene in Korosko iz pod tujega jarma.